

OBLAPIAĆ (67) *vb impf*

o oraz oba a jasne (w tym w pierwszym a 3 r. błędne znakowanie).

inf obłapiać (8). ◇ *praes 1 sg* obłapiam (15). ◇ *2 sg* obłapiasz (3). ◇ *3 sg* obłapią (2). ◇ *1 pl* obłapiamy (1). ◇ *3 pl* obłapiają (3). ◇ *praet 2 sg f* -ś obłapiała (1). ◇ *3 sg m* obłapiął (5). *f* obłapiała (4). ◇ *pl 3 m pers* obłapiali (1). *subst* obłapiały (1). ◇ *fut 3 sg f* będzie obłapiała (1). ◇ *imp 2 sg* obłapiaj (1). ◇ *part praes act* obłapiając (21).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI(XVIII) – XVII w.

1. Obejmować rękami, ścisnąć (często o geście sympatii, miłości itp.); *amplecti Vulg, Mącz, Calep, Cn; complecti Mącz, Calep, Cn; amplexari HistAl, Mącz; cingere Mącz, Calep; circumdare Mącz; circumplecti Calep (66) : BierEz F2v; Przybieżeli mężowie/ [panie] prosząc obłapiąły/ By fie iuż nie tułaiąc/ rádźzey gárdło dąły. RejZwierz 47v; BielKron 125v; Complector, Ofięgam Ogarniam/ Obłapiam. Mącz 62b; Circundo, Okrażam/ Obłapiam [!]/ Obtaczam. Mącz 92a, 8a, 54a, 303d [2 r.]; Krewnik zalię wesoł/ fkcacze/miłuie/ obłapia/ dałby bárzo rad káždemu by iedno co miał. RejZwierc 3v; Complector – Obłapiam, obeimuię. Calep 227b, 64a, 198b, 227b.*

obłapiać kogo (27): BierEz Q2v; OpecŻyw 18v, 20v, 39, [80], 147v; Leop Gen 46/29, Mar 10/16; RejFig Dd7v; BielKron 53, 104v; Dźis fąfiádá obłapiam/ iutro z nim zá włoły Prot B2; GórnDworz Z2; HistRzym 132; RejPos 251; GrzegŚm 27; SkarŻyw 112, 171, 293, 349, 441, 593; KochTr 9; ActReg 84; Y wziąwłzy dzieciátko/ poštáwił ie w pośrzod ich: á obłapiáiąc ie [cum complexus esset] (marg) á wziąwłzy ie ná ręce (–) rzekł im WujNT Mar 9/36, Mar10/16. Cf »obłapiać jeden drugiego«.

obłapiać co (9): [Maryja] ftála podle krzyża/ obłapiaiätz krzyż fwego milégo fyna OpecŻyw 145v, 151v, 157v; [król] obłapiał iego [Kletusa] ciało nartwe [!] á ranę zatwarzał BielŻyw 105; Czemu rzecz którą miłuiemy obłapiaiącz ku pierliom przytulamy. GlabGad D6; SkarŻyw 92; á ty niezczęfliwa [matko] [...] Obłapiałz żimné groby/ w których (ách niebogo) Skłádlás dziatéczki fwoie zágubioné frogo. KochTr 14. Cf Zwroty.

W połączeniu szeregowym (1): matuchna [...] żądá ciebie karmitz/ ij na fwych rękách nofytz/ tzałowatz ij obłapiatz. OpecŻyw 20v.

W charakterystycznych połączeniach: obłapiać mile, pięknie, z radości, wdzięcznie, żądliwie.

Zwroty: »obłapiać nogi, za nogi« [szyk zmienny] (1:1): SkarŻyw 133; Accido – Przypadam, Obłapiam zanogij vpadan vnog. Calep 13a; [BielKron 1597 120 (Linde)].

»obłapiać jeden drugiego« (1): Turcy [...] żegnáli fie fwym obyczáiem obłapiáiąc ieden drugiego/ iákoby fie iuż nie mieli widzieć. BielKron 251.

»obłapiać ramiona [czyje]« (1): Iákiémi mię córa ma námilśza prośbámi Náleże? z iáką twarzą będzie obłapiáła Rámioná mé/ gdy ná śmierć będzie iuż isć miáła? ZawJeft 32.

Szeregi: »całować, (i, a) obłapiać« [szyk 6:6] (12): matka [...] z wielką pocżliwością ij z boiaznią/ tzałuiätz ij obłapiaiätz k sobie go [synaczka] przitulila OpecŻyw 15v, 22v, 147v; Brata Beniamina dzywnie vmyłował Płącząc nad nim z radości obłapiał czałował RejJóz P5; BielKron 104v; GórnDworz Z2; HistRzym 132; SkarŻyw 112, 349; Calep 306b, 332b, 334a. [Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.]

»oblapiać i kłaść ręce [na kogo]« (2): Y oblapiając ie [działki małe]/ y kładąc ná nie ręce [complexans eos et imponens manus super illos]/ błogoflawił ie. *Leop Mar* 10/16; *WujNT Mar* 10/16.

»witać, oblapiać« (1): Gdy nagorę zaprowadził Arcyksiążę. Czekaliśmy, witał oblapiał kazdego. *ActReg* 84.

W przen (1) : Sercem cie potzaluwám/ a chutki oblapiám w tobie sie wielmi kochám ij barzo rospálám. *OpecŻyw* 18v.

Przen [kogo, co] (3) : ZOná zacna poczciwa/ tę figurę miałá/ Pod nadobnym drzewczkiem/ Oliwnym liedyzáá. A máćicá iey s piersi/ Winna wyraftáá/ A fwemi gááfkámi/ drzewko oblapiáá. *RejZwierz* 118; Oto trwożliwy świat á przedsię go miłuiá/ což gdyby był fpokoyny? piękneho iákobyś fię trzymał/ ktory ták fpórnego oblapiáá? *WysKaz* 11.

Zwrot: »ołtarze oblapiać« = *modlić się; zwracać się do Boga* (1): Ciebie my w fwych wciákach/ pánie nááz/ wzywamy/ Y twé ołtarze święte oblapiamy. *KochPs* 71.

a. *O kontaktach erotycznych [w tym: kogo* (5)] (6) : *FalZioł* V 52; Ach nieftétyśz widziałém gdyś go oplapiáá [!] Ach/ by nie wtyd powiedzieć/ widziałém [errata zmienia: widziałém] gdyś dáá. *PudłFr* 32.

W połączeniu szeregowym (1): Białemi głowámi vwijáá/ obráćciá; á w tem goleni odkrywáá/ oblapiáá [amplexus exercentur]/ cáłuiá/ podfzczypuiá/ wżetecznie pomácywáá. *ModrzBaz* 54v.

Zwroty: »oblapiając [kogo] całować« (1): Zatym go wiodłá do łóźnice á oblapiáá go całowáá [amplexans collum eius osculabatur eum] *HistAl* N2.

»oblapiać niewiastę cudzą« (1): nýe flufzno mężowi ktory chwali boga prawdzywego a żywego oblapyátz nýewyáftę cudzą a całuiącą a chwalącą bałwany głuche *HistJóz* B4v.

»żonę oblapiać« (1): Kato Rzymyánin zláyał á sfukał był yednego zacnego myełfczániná [...] dla thego iż przed corká żonę oblapyáá *GliczKsiąż* E.

2. *Przyjmować* [co] (1) : posłowie Ormiáńcy [...] ten zdrowy Synodálski dekret [...] ze wżelákim nabożeńftwem y posłufzeńftwem przyięli/ przyimuiá/ y oblapiáá. *SkarJedn* 319.

Synonimy: **1.** obejmować, przytulać, ściskać; **2.** przyjmować.

Formacje współrdzenne cf ŁAPACĆ.

Cf [OBLAPIAJĄCY], OBLAPIAN, OBLAPIANIE